

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Cu privire la aprobarea Strategiei naționale „Diaspora-2025”
și a Planului de acțiuni pentru anii 2016-2018 privind
implementarea acesteia**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

Strategia națională „Diaspora-2025”, conform anexei nr. 1;

Planul de acțiuni pentru anii 2016-2018 privind implementarea Strategiei naționale „Diaspora-2025”, conform anexei nr. 2.

2. Ministerele și alte autorități administrative centrale:

vor întreprinde măsurile necesare în vederea realizării obiectivelor Strategiei naționale „Diaspora-2025” și a Planului de acțiuni pentru anii 2016-2018 privind implementarea acesteia;

vor include domeniul diaspora, migrația și dezvoltarea în programele de dezvoltare strategică, precum și în alte documente de planificare strategică, conform competențelor;

vor prezenta Biroului pentru relații cu diaspora al Cancelariei de Stat, pînă la data de 25 ianuarie a anului următor celui de referință, raportul cu privire la realizarea măsurilor respective.

3. Cancelaria de Stat:

va conlucra cu organismele internaționale și cu potențialii donatori în scopul atragerii volumului necesar de investiții pentru realizarea prevederilor Strategiei „Diaspora-2025” pentru anii 2016-2018 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia;

va prezenta Guvernului, pînă la 31 martie al fiecărui an, informația privind realizarea Planului de acțiuni nominalizat, elaborată de Biroul pentru relații cu diaspora.

4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în prezenta hotărâre se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în aceste scopuri în bugetele autorităților publice implicate, precum și din alte surse, conform legislației în vigoare.

5. Se recomandă autorităților administrației publice locale să întreprindă măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Strategiei și Planului de acțiuni menționate.

6. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Biroului pentru relații cu diaspora al Cancelariei de Stat.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

STRATEGIA NAȚIONALĂ „DIASPORA-2025”

I. INTRODUCERE

În ultimii ani, Guvernul a recunoscut importanța domeniului diaspora, migrație și dezvoltare, care poate contribui la dezvoltarea economică și socială a țării. Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”, adoptată prin Legea nr. 166 din 11 iulie 2012, urmărește dezvoltarea țării prin creșterea economică și reducerea sărăciei, contribuind la edificarea unui stat prosper, cu un nivel înalt de viață pentru toți cetățenii. Totodată, Strategia „Moldova 2020” este primul document național care integrează aspectele ce țin de migrație și dezvoltare în documentele naționale de politici.

Programul de activitate al Guvernului (2015-2018), aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 161 din 30 iulie 2015, conține un compartiment dedicat diasporei, cu 16 domenii prioritare de activitate, după ce Programul de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” (2013-2014) a inclus în premieră domeniul diaspora în aspectele dezvoltării sociale, economice și culturale a țării, inclusiv elaborarea unei ample politici de stat pentru susținerea diasporei.

Prin urmare, Guvernul recunoaște importanța diasporei și își asumă rolul de promotor și apărător al drepturilor fiecărui cetățean, indiferent de locul său de reședință, precum și de facilitator al mobilizării diasporei.

Includerea domeniului diaspora, migrație și dezvoltare în politicile naționale este un proces complex, care implică ministere, autorități publice centrale și instituții. Întrucât diaspora constituie un factor catalizator al dezvoltării țării, Strategia națională „Diaspora-2025” (în continuare – *Strategie*) se axează pe dezvoltarea relațiilor cu membrii diasporei, pe promovarea și respectarea drepturilor tuturor cetățenilor țării, indiferent de locul aflării acestora.

Strategia și Planul de acțiuni pentru anii 2016-2018 privind implementarea acesteia contribuie la creșterea cooperării dintre Guvern, autoritățile publice locale, societatea civilă din țară și diasporă, prin consolidarea și extinderea abordării transversale a politicilor cu privire la diasporă, migrație și dezvoltare, precum și prin implicarea și colaborarea diasporei în vederea dezvoltării Republicii Moldova.

Documentul strategic determină cadrul general pentru asigurarea coerenței politicilor statului cu privire la diasporă și implementarea unei viziuni comune a Guvernului asupra diasporei, migrației și dezvoltării, descrie situația curentă și provocările ce pot fi depășite prin implementarea acesteia, formulează viziunea, misiunea și obiectivul general, stabilește obiectivele specifice și inițiativele

strategice, indicatorii de evaluare și monitorizare, precum și rezultatele preconizate.

Obiectivul general al Strategiei este de a dezvolta un cadru sustenabil și comprehensiv de colaborare între instituțiile statului și diasporă, bazat pe încredere și inițiative comune, care vizează facilitarea opțiunilor de reîntoarcere productivă a diasporei.

Strategia stabilește 4 obiective specifice pentru următorii 10 ani:

1) elaborarea și dezvoltarea cadrului strategic și operațional al domeniului diaspora, migrație și dezvoltare;

2) asigurarea drepturilor diasporei și consolidarea încrederii;

3) mobilizarea, valorificarea și recunoașterea potențialului uman al diasporei;

4) implicarea directă și indirectă a diasporei în dezvoltarea economică durabilă a Republicii Moldova.

Necesitatea elaborării prezentei Strategii constituie o prioritate trasată în Programul de activitate al Guvernului (2015-2018), fiind în concordanță cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, prevederile Organizației Națiunilor Unite, Consiliului Europei și Uniunii Europene. Totodată, obiectivele strategice reflectă și aspirațiile de integrare europeană a Republicii Moldova.

Prezenta Strategie este elaborată de Biroul pentru relații cu diaspora din cadrul Cancelariei de Stat, împreună cu grupul de lucru format din reprezentanți ai ministerelor, autorităților publice centrale, instituțiilor, partenerilor de dezvoltare, societății civile și diasporei, creat în conformitate cu Dispoziția Guvernului nr. 64-d din 4 iulie 2014. Documentul este bazat pe analiza datelor primare și secundare, efectuată de un expert internațional independent, cu suportul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare.

La elaborarea prezentei Strategii au fost luate în considerare rezultatele următoarelor studii: „Cartografierea diasporei moldovenesti în Italia, Portugalia, Franța și Regatul Unit al Marii Britanii (D.Cheianu-Andrei, Chișinău, 2013), „Moldovenii în Federația Rusă” (Vi.Mukomel, D.Cheianu-Andrei, Chișinău, 2013), precum și „Inovație în migrația circulară. Migrație și dezvoltare în Republica Moldova” (N.Zwager, R.Sințov, Chișinău, 2013) (în continuare – studiul CIVIS/NEXUS Moldova). Ultimul studiu este realizat de Centrul de analize și investigații sociologice, politologice și psihologice „CIVIS” în cadrul proiectului NEXUS Moldova „Consolidarea legăturii dintre migrație și dezvoltare: testarea unei platforme de servicii integrate pentru migrații moldoveni și comunitățile lor”, implementat de către un consorțiu de parteneri, finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare.

În sensul prezentei Strategii, prin termenul „diaspora” se definesc cetățenii Republicii Moldova stabiliți temporar sau permanent peste hotarele țării, persoanele originare din Republica Moldova și descendenții lor, precum și comunitățile formate de aceștia. Definiția diasporei este preluată de la punctul 7 litera j¹) din Hotărârea Guvernului nr. 657 din 6 noiembrie 2009 „Pentru

aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat”.

Conform definiției și datelor statistice, beneficiari direcți ai prezentei Strategii sînt persoanele plecate definitiv cu traiul peste hotare și migranții pe termen lung, iar beneficiari indirecți sînt membrii familiilor acestora din Republica Moldova.

La toate etapele de elaborare a prezentei Strategii a fost consultată opinia părților interesate, prin organizarea atelierelor de evaluare, la care au participat reprezentanți ai autorităților publice centrale, societății civile, mediului academic și ai partenerilor internaționali din Republica Moldova. De asemenea, au fost efectuate sondaje de opinie și interviuri în baza unui chestionar eșantionat stratificat, completat de migranți, experți și diplomați. Dintre persoanele chestionate, 80% au fost migranți sau foști migranți și 97% au aprobat cele 4 obiective ale prezentei Strategii.

Prezenta Strategie și Strategia națională în domeniul migrației și azilului (2011-2020), aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 655 din 8 septembrie 2011, asigură elaborarea și inițierea procesului de implementare de către Guvern a unui cadru cuprinzător de politici sectoriale, în vederea coordonării domeniilor asociate procesului migrațional.

II. DESCRIEREA SITUAȚIEI

2.1. Profilul migrațional

Republica Moldova este într-o mai mare măsură o țară de origine a migrației decît o țară de destinație sau tranzit al migranților. Situația migrațională este caracterizată în mod predominant de emigrarea cetățenilor moldoveni, cu aproximativ 17,5% din persoanele stabilite definitiv cu traiul peste hotare, plecate la muncă, studii sau în scopul reintregirii familiei.

Multe dintre țările cu peste 15% din populație peste hotare sînt state insulare sau fără ieșire la mare, cu modele migraționale bine stabilite și de lungă durată. Cetățenii acestora migrează, de obicei, spre țări vecine sau similare din punct de vedere cultural.

Republica Moldova se potrivește acestui profil, avînd, totodată, anumite caracteristici specifice și distinctive. Deși nivelul migrației spre Federația Rusă, Ucraina și alte state CSI este foarte mare, fluxurile migraționale spre Uniunea Europeană și America de Nord sînt în creștere semnificativă. Pe lîngă numărul mare al membrilor diasporei din Italia, ar putea spori migrația spre alte state ale Uniunii Europene, în particular spre Irlanda, Portugalia și Spania, această tendință fiind stimulată de posibilitatea de dobîndire a cetățeniei statelor membre ale UE și de abolirea din 28 aprilie 2014 a regimului de vize.

Acest profil al migrației reprezintă un factor strategic major, dar și un risc potențial pentru țară. Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020” relevă importanța migrației pentru dezvoltare, deoarece tendințele ce țin de creșterea economică în Republica Moldova și reducerea sărăciei sînt strîns corelate cu fluxul de remitențe și consumul generat de acestea. Prin urmare, migrația este un

fenomen interdisciplinar, care afectează toate segmentele populației, instituțiile publice și cele private, iar activitățile ce țin de migrație și diasporă se răsfrâng asupra unui șir de domenii și sectoare.

La nivel național, analiza detaliată a situației din domeniul migrației și impactul acesteia asupra economiei și societății Republicii Moldova este prezentată anual în raportul „Profilul Migrațional Extins”, elaborat de Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne.

2.2. Descrierea proceselor migraționale

Emigrarea definitivă. Până în prezent din Republica Moldova au plecat peste hotare, pentru a se stabili cu traiul permanent, 101 mii de persoane. Principalele state de destinație pentru aceste persoane sînt SUA, Canada, Germania, Israel, iar din statele CSI – Federația Rusă și Ucraina, potrivit datelor Întreprinderii de Stat „CRIS REGISTRU”.

Migrația internațională. În procesele migraționale externe pe termen lung și scurt sînt implicați 520 mii de cetățeni, conform datelor colectate prin sondajele migranților și gospodăriilor realizate în perioada decembrie 2012-iunie 2013 în cadrul studiului CIVIS/NEXUS Moldova:

1) 411 mii de persoane implicate în migrație internațională pe termen lung, din care:

- 370 mii persoane – în scop de muncă (56% bărbați, 44% femei; 68% din mediul rural, 32% din mediul urban). În Federația Rusă se atestă 56% (sau 206 mii de persoane), 22% (sau 81 mii) în Italia, între 2% și 3% (8-10 mii) în Franța, Turcia și Portugalia;

- 18,7 mii de persoane – în scopul reîntregirii familiei;

- 18,4 mii de persoane – la studii;

2) 109 mii de lucrători migranți sezonieri (72% bărbați și 28% femei, 70% din mediul rural și 30% din mediul urban). În Federația Rusă lucrează sezonier 81% (sau 88 mii de persoane), 7% în Italia (sau 7 700 de persoane).

Copiii născuți peste hotare. Numărul copiilor născuți peste hotare cu acte de naștere transcrise în perioada anilor 2002-2014, potrivit datelor Serviciului Stare Civilă, este de peste 70 mii. A doua generație a diasporei – copiii emigranților moldoveni – poate deveni un mare potențial pentru dezvoltarea țării de origine.

2.3. Principalele caracteristici migraționale ce influențează dezvoltarea pe termen lung a Republicii Moldova

1) Lipsa stabilității în tendințele migraționale curente

Republica Moldova înregistrează una dintre cele mai înalte rate ale emigrării, iar modelul migrațional nu are un caracter final sau stabil. Diversificarea opțiunilor de migrare, inclusiv a experiențelor de succes de integrare în țările de destinație, va încuraja în continuare migrația. Aceasta va continua trendul ascendent înainte de a se stabiliza definitiv, determinat de factori precum creșterea economică națională cumulativă (dependentă parțial de remitențele migranților). Conform tendințelor curente, perioada de stabilizare ar

putea dura încă cel puțin un deceniu, timp în care importanța politicilor naționale și intervențiilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare va fi la cel mai înalt nivel.

2) Impactul migrației asupra situației sociodemografice

Migrația internațională constituie un factor important în dezvoltarea demografică a țării, avînd atît un impact direct – imediat, cît și unul indirect – în timp. Procesele migraționale influențează negativ indicatorii sociodemografici: numărul populației, numărul copiilor nou-născuți și structura pe vârste, nupțialitatea și divorțialitatea.

Astfel, migrația peste hotare a provocat declinul demografic al țării – circa 18% în ultimii 20 de ani. Se estimează că menținerea acestui trend negativ va reduce numărul populației pînă în anul 2050 cu încă 20%.

Rata natalității, potrivit datelor statistice oficiale pentru anul 2014, înregistrează tendințe de descreștere – 10,9 nou-născuți vii la 1 000 de locuitori. La acest indicator Republica Moldova deține al doilea loc în rîndul țărilor cu venit mic-mediu din lume.

Ponderea copiilor sub 15 ani s-a micșorat, iar procesul de îmbătrînire demografică s-a accentuat, deoarece migrează preponderent persoanele tinere, cu vîrstă aptă de muncă. Prin urmare, coeficientul îmbătrînirii (numărul persoanelor în vîrstă de 60 de ani și mai mult de 100 de locuitori) este de 16,2 persoane, indicator ce denotă că Republica Moldova se confruntă cu un proces accentuat de îmbătrînire demografică, conform scării G.Bojio-Garnier.

Se diminuează rolul și instituția familiei prin emigrarea persoanelor de vîrstă reproductivă și dezintegrarea multor familii prin divorț formal sau neformal – cînd unul dintre soți a emigrat pe termen lung. Tot mai mulți copii sînt crescuți și educați în familii incomplete, dar cu părinți în viață – circa 106 mii de copii sînt cu unul sau ambii părinți plecați peste hotare (*D.Cheianu-Andrei „Studiul național privind situația copiilor aflați în dificultate și a copiilor ai căror părinți sînt plecați peste hotare”, 2012*), iar vîrstnicii rămîn fără îngrijire. Această situație creează provocări majore pentru bunăstarea și protecția copiilor și vîrstnicilor, îndeosebi în mediul rural.

Procesele migraționale afectează, de asemenea, potențialul economic al țării: piața muncii, sectorul public și cel privat se confruntă cu exodul forței de muncă calificate – în migrația pe termen scurt sau lung sînt implicate aproximativ 42% din populația economic activă a Republicii Moldova (1232,4 persoane în anul 2014, potrivit statisticii oficiale).

3) Potențialul membrilor diasporei

Veniturile din remitențe au influențat semnificativ diminuarea ratelor de sărăcie, acestea alimentînd consumul de bază al gospodăriilor și asigurînd ieșirea din sărăcie. Remitențele reprezintă aproximativ 26% din PIB și depășesc de 7,7 ori valoarea netă a investițiilor străine directe, estimate la 207,4 mil. dolari SUA. În anul 2014 rata sărăciei absolute în Republica Moldova a constituit 11,4%, cu 1,3 puncte procentuale mai puțin decît în anul 2013. Astfel, pe parcursul anului 2014 au părăsit zona sărăciei peste 46 mii de persoane. În anii

2006-2014 rata sărăciei absolute a scăzut de la 30,2% pînă la 11,4%, adică de circa 2,6 ori.

În scopul dezvoltării naționale, este imperativ ca politicile și intervențiile să promoveze caracterul circular al contribuțiilor și rezultatelor productive ale migranților și diasporei. Diaspora poate contribui la dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova prin competențe profesionale, abilități umane și resurse financiare, fără o reîntoarcere propriu-zisă în țară.

Anume din aceste considerente este importantă elaborarea unei strategii bazate pe implicarea durabilă a migranților și a diasporei în dezvoltarea țării lor de origine, pe facilitarea reîntoarcerii definitive, temporare sau virtuale. Pe termen lung, această abordare devine și mai relevantă odată cu dezvoltarea comunităților de migranți într-o diasporă bine definită și structurată. Generațiile viitoare de moldoveni născuți în străinătate pot fi, de asemenea, motivate să contribuie la dezvoltarea și progresul țării de origine printr-o implicare eficientă, bine orientată și multilaterală.

2.4. Arhitectura asociațiilor diasporei

În prezent, diaspora Republicii Moldova este structurată în aproximativ 250 de asociații în peste 30 de țări, inclusiv în diverse grupuri de inițiativă și de excelență profesională. Cele mai numeroase asociații sînt înregistrate în Italia, România, Ucraina, Federația Rusă, Portugalia, Franța, SUA și Canada. Tipologia asociațiilor diasporei este complexă și diversă, în funcție de statutul juridic, modelul de gestionare a activităților și domeniul de activitate.

Asociațiile și grupurile diasporei au un rol important în realizarea acțiunilor și obiectivelor strategice în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare. Factorul integrator pentru toate structurile diasporei este apartenența națională și civică, care necesită consolidare și valorificare pe 3 dimensiuni:

1) *voluntariat*: potențialul contribuției civice și de voluntariat al membrilor diasporei poate fi implicat în activități și stipulat în programe dedicate acestora în Republica Moldova;

2) *advocacy și diplomație publică*: comunitățile proactive și grupurile de excelență ale diasporei pot facilita promovarea imaginii Republicii Moldova și inițierea unor dialoguri bilaterale în domeniul economic, investițional, cultural și academic;

3) *caritate*: membrii diasporei au o legătură emoțională și culturală puternică cu persoanele social-vulnerabile din Republica Moldova.

2.5. Cadrul instituțional

Odată cu crearea Biroului pentru relații cu diaspora, la nivel național a început coordonarea procesului de realizare a politicii de stat în domeniul relațiilor cu diaspora și s-a pus în aplicare sistemul de susținere a diasporei. Totodată, cadrul instituțional existent nu dispune de o separare clară a atribuțiilor și funcțiilor în domeniul diasporei, iar resursele umane nu sînt suficiente pentru implementarea programelor aprobate.

La nivel național, politicile de stat în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare sînt elaborate și promovate, prin abordarea complexă și prin exercitarea atribuțiilor funcționale de către următoarele ministere de profil, autorități publice centrale și instituții:

1) Cancelaria de Stat este autoritatea centrală responsabilă de politica de stat în domeniul relațiilor cu diaspora, prin Biroul pentru relații cu diaspora, care coordonează procesul de realizare a politicii de stat în domeniu, contribuind la păstrarea și afirmarea identității etnice, culturale și lingvistice a moldovenilor de peste hotare, valorificarea potențialului uman și material al diasporei. De asemenea, Biroul pentru relații cu diaspora coordonează activitățile de ordin cultural, educațional, economic și social, realizate de diferite ministere și alte autorități publice pentru susținerea și colaborarea cu reprezentanții diasporei;

2) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, care asigură protejarea drepturilor cetățenilor Republicii Moldova aflați în afara țării, definirea politicii de vize, oferirea serviciilor consulare etc.;

3) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, care participă la elaborarea politicilor privind emigrarea/imigrarea la muncă, asigurarea securității sociale a lucrătorilor migranți, dezvoltarea politicilor de preemigrare, postemigrare, de (re)integrare a migranților etc.;

4) Ministerul Afacerilor Interne (Biroul migrație și azil, Poliția de Frontieră), care este responsabil de elaborarea politicilor privind imigrarea, statutul cetățenilor străini, problemele azilului, readmisia și returnarea persoanelor, managementul frontierei, contracararea migrației ilegale, crimelor transfrontaliere, elaborarea anuală a Profilului Migrațional Extins etc.;

5) Ministerul Economiei, care elaborează politici de investiții, utilizare a remitențelor etc.;

6) Ministerul Educației, care asigură elaborarea și implementarea politicilor privind emigrarea pedagogilor, recunoașterea actelor de studii obținute în alte țări de către cetățenii noștri, recunoașterea studiilor în vederea fie a continuării studiilor, fie a angajării în câmpul muncii;

7) Ministerul Sănătății, care își exercită funcțiile în domeniul politicilor privind emigrarea cadrelor medicale, asigurările de asistență medicală obligatorie etc.

La nivel de Guvern, o serie de strategii au integrat deja dimensiunea diasporei, însă este nevoie de o viziune pe termen lung, care ar putea aduce beneficii atât cetățenilor moldoveni stabiliți în afara țării, cât și întregii țări.

Strategia este în concordanță cu următoarele documente de politici:

1) Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”, cel mai important document ce abordează migrația drept factor de impact pentru dezvoltare;

2) Strategia națională în domeniul migrației și azilului (2011-2020), aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 655 din 8 septembrie 2011, care reglementează managementul proceselor de emigrare, imigrare, azil, apatridie, integrare, contracarare a migrației ilegale și traficului de ființe umane, precum și instrumentele de control al migrației și asistența informațională. În procesul de

consultare a prezentei Strategii cu Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne s-a stabilit că obiectivul și activitățile care se referă la domeniul diaspora, migrație și dezvoltare vor fi sinergizate și dezvoltate în prezentul document de politici. Această abordare este determinată de crearea Biroului pentru relații cu diaspora după aprobarea Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului și dezvoltarea domeniului diaspora, migrație și dezvoltare, odată cu inițierea procesului de integrare a politicilor pentru migrație în strategiile naționale de dezvoltare;

3) Planul de acțiuni pentru anii 2011-2015 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului (2011-2020), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1009 din 26 decembrie 2011;

4) Programul național strategic în domeniul securității demografice a Republicii Moldova (2011-2025), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 768 din 12 octombrie 2011 și Planul de acțiuni de implementare a acestuia pentru anii 2014-2016;

5) La nivel de Guvern, este inițiată, prin Dispoziția 58-d din 7 iunie 2013, abordarea integrată a politicilor pentru diasporă și elaborarea de politici adresate tuturor cetățenilor moldoveni, indiferent de locul lor de reședință;

6) Planul de acțiuni pentru anii 2014-2016 privind susținerea reintegrării cetățenilor reîntorși de peste hotare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 339 din 20 mai 2014.

2.6. Necesitatea elaborării prezentei Strategii

În ultimii 10 ani, Guvernul a elaborat și a implementat un șir de reforme în domeniul migrației, în vederea maximizării impactului pozitiv al migrației asupra dezvoltării țării, dar și a descreșterii impactului negativ al acesteia. Accentul politicilor s-a reorientat de la controlul migrației spre explorarea noilor abordări globale cu privire la diasporă și migrație ca elemente-cheie pentru dezvoltare, în conformitate cu viziunea promovată de unele instituții internaționale, precum Banca Mondială, Organizația Națiunilor Unite, Organizația Internațională pentru Migrație și Comisia Europeană. Intervențiile necesare integrării migrației în dezvoltarea națională trebuie să se axeze pe promovarea, consolidarea și extinderea diferitor forme ale contribuțiilor din partea diasporei.

Pînă în anul 2013, partenerii internaționali ai Republicii Moldova au susținut implementarea a circa 200 de proiecte și programe în domeniul migrației, în special intervenții și acțiuni axate pe reglementarea migrației forței de muncă și combaterea traficului de ființe umane. Ulterior, susținerea pentru programele în acest domeniu a fost redusă, semnalînd finalizarea etapei inițiale, centrate pe controlul migrației.

Începînd cu anul 2014, programele naționale majore s-au axat pe valorificarea oportunităților de dezvoltare a migrației (de ex.: proiectele conexe Parteneriatului de mobilitate Republica Moldova-Uniunea Europeană, proiectul „Integrarea migrației în strategiile de dezvoltare” și Programul de atragere a remitențelor în economie). Diverse agenții guvernamentale și internaționale au analizat multe dintre acțiunile realizate privind migrația și dezvoltarea.

Între timp, Republica Moldova continuă să dețină un rol activ pe plan internațional în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare (de ex.: Forumul Global privind Migrația și Dezvoltarea/Agenda ONU de dezvoltare post-2015).

Prin urmare, prezenta Strategie descrie situația curentă și oferă cadrul necesar de suport și intervenții practice din partea Guvernului pentru implicarea și participarea diasporei, colaborarea și parteneriatul cu aceasta – un mijloc prin care riscurile strategice și costurile nivelurilor ridicate de migrație se transformă într-o oportunitate de dezvoltare națională consolidată.

2.7. Analiza SWOT

Conform analizei riscurilor și oportunităților (SWOT), principalele puncte forte și oportunități vor fi valorificate pentru a consolida implementarea prezentei Strategii printr-un proces de perfecționare continuă. Punctele slabe și amenințările vor fi atenuate prin acțiuni bine definite și inteligente.

Punctele forte

Angajamentul guvernamental continuu. Programul Guvernului conține un compartiment separat dedicat diasporei, iar domeniul diaspora, migrație și dezvoltare este pus pe agenda publică, fiind consultat și dezvoltat cu implicarea membrilor diasporei.

Experiența departamentală. Autoritățile publice centrale au o experiență relevantă de gestionare a programelor și proiectelor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare, acumulând cunoștințe instituționale cu privire la specificul colaborării cu membrii diasporei, partenerii naționali și internaționali.

Coordonarea intraguvernamentală. Coordonarea domeniului diaspora, migrație și dezvoltare este instituționalizată prin intermediul punctelor focale la nivel decizional și tehnic, conform abordării integrate a Dispoziției 58-d din 7 iunie 2013. Punctele focale din ministere și agenții au capacități consolidate în domeniul analizei impactului a domeniului respectiv în procesul de elaborare a politicilor.

Implicarea internațională. Politica națională în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare este implementată și dezvoltată cu susținerea și implicarea partenerilor internaționali, Republica Moldova beneficiind de bunele practici ale altor state în acest domeniu.

Echipa motivată. Funcționarii Biroului pentru relații cu diaspora au cunoștințe tehnice și profesionale la nivel internațional, experiență de elaborare și implementare a programelor și acțiunilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

Punctele slabe

Instituția recent creată. Biroul pentru relații cu diaspora, care va fi consolidat și extins, este o instituție formată în 2012, ce dispune de puțină experiență de gestionare a programelor de lungă durată și poate să se confrunte cu provocări ce țin de consolidarea organizațională și structurală.

Insuficiența și fluctuația resurselor umane. Numărul persoanelor implicate în gestionarea domeniului diasporei și problemelor cu care aceasta se confruntă este insuficient pe termen lung, iar fluctuația lor reduce calitatea implementării obiectivelor strategice.

Capacitățile organizatorice ale diasporei. Asociațiile diasporei trebuie să-și consolideze capacitățile și să asimileze bunele practici privind informarea, motivarea și implicarea membrilor diasporei.

Comunicarea limitată. Ținând cont de numărul mare al beneficiarilor prezentei Strategii și distribuția geografică dispersată, mecanismele existente de comunicare nu permit implicarea directă în circuitul informațional al tuturor beneficiarilor.

Acțiunile neacoperite financiar. Acțiunile prevăzute în cadrul prezentei Strategii necesită fonduri ce depășesc, la momentul actual, valoarea alocărilor directe din partea Guvernului. Deși implicarea financiară a partenerilor internaționali este prevăzută, există un decalaj bugetar inerent.

Oportunitățile

Parteneriatele mutual benefice. Există un consens emergent între comunitatea internațională și societatea civilă că migrația contribuie semnificativ la dezvoltarea națională. Această conștientizare și recunoaștere facilitează procesul de creare a parteneriatelor reciproc avantajoase și de stabilire a cadrului de colaborare între multiple părți interesate.

Interesul și consensul public. Deoarece circa 50% din populația Republicii Moldova este afectată direct de migrație (prin experiență proprie sau a familiei), există un interes public general cu privire la aspectele ce țin de domeniul diaspora, migrație și dezvoltare. Aceasta oferă șansa de implicare a populației sub diferite aspecte. Obiectivele și acțiunile prezentei Strategii nu generează divergențe de opinii, fiind acceptate de către părțile implicate.

Susținerea donatorilor. Un număr important de donatori și fondatori internaționali sînt interesați și pregătiți să susțină Republica Moldova în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare. Unele dintre aceste agenții au finanțat anterior proiecte independente, fiind încurajate în continuare prin prezenta Strategie, care asigură un program coerent și comprehensiv pe termen lung.

Asociațiile, comunitățile și rețelele diasporei. Prezenta Strategie susține consolidarea capacităților, perfecționarea mecanismelor de implicare a membrilor diasporei, precum și colaborarea în cadrul acțiunilor comune dintre asociațiile, comunitățile și rețelele diasporei, indiferent de localizarea și specificul acestora.

Amenințările

Viziunile geopolitice diferite. Realizarea obiectivelor strategice poate fi periclitată de disensiunile de opinie și viziunile geopolitice contradictorii ale beneficiarilor.

Stereotipurile. Există un grad de percepție eronată și deseori negativă față de membrii diasporei și contribuția lor la dezvoltarea Republicii Moldova.

Încrederea scăzută. Membrii diasporei au încredere scăzută în procesul decizional și în instituțiile de stat.

Instabilitatea politică. Aceasta ar putea sista asistența oferită de partenerii de dezvoltare pentru implementarea obiectivelor strategice.

Erodarea identității de cetățean. Pierderea graduală a legăturilor cu țara de origine și a interesului față de aceasta poate duce la autoexcluderea membrilor diasporei din lista beneficiarilor.

2.8. Problemele identificate

Lipsa încrederii. Începînd cu anul 2012, odată cu instituirea Biroului pentru relații cu diaspora, interacțiunile dintre instituțiile statului și diasporă au înregistrat o ușoară creștere, iar acțiunile și programele destinate diasporei au generat o schimbare lentă de atitudine în raport cu Guvernul. Cu toate acestea, încrederea și relațiile de colaborare trebuie dezvoltate în continuare, deoarece lipsa încrederii diasporei în procesele politice și economice ale țării poate genera scepticism față de inițiativele Guvernului în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

Cadrul instituțional pe segmentul diaspora, migrație și dezvoltare este slab dezvoltat și nu permite coordonarea eficientă a politicilor. Pentru satisfacerea nevoilor cetățenilor, implementarea unei viziuni comune asupra diasporei, migrației și dezvoltării este o condiție necesară și primordială. Există o multitudine de inițiative la nivel de Guvern în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare, acestea însă nu sînt sinergizate, astfel că unele programe se dublează sau nu au impactul scontat. Pentru a asigura creșterea încrederii cetățenilor este nevoie de creat și de dezvoltat un cadru instituțional și unul de politici coerente și comprehensive pentru toate părțile implicate, atît la nivel național, cît și la nivel local.

Diaspora moldovenească este una tînără și fragmentată. Diaspora cuprinde atît „diaspora clasică” – persoanele care au emigrat definitiv peste hotare, cît și „diaspora nouă” – migranții care au plecat la muncă în străinătate începînd cu anii 1990. Asociațiile diasporei nu au suficiente capacități și experiență în motivarea și angajarea cetățenilor în activități de voluntariat sau de dezvoltare a comunității.

Existența unui singur program de stat destinat migranților, precum și absența programelor de educație financiară nu facilitează investițiile și nici nu satisfac nevoile de a investi și de a multiplica veniturile proprii. Totodată, opțiunile de dezvoltare economică adresate diasporei (PARE 1+1) au demonstrat un interes major pentru oportunitățile de investiții.

III. OBIECTIVUL GENERAL ȘI OBIECTIVELE SPECIFICE

Strategia reprezintă un mijloc de consolidare și avansare a progresului obținut în ultimii ani în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare. Documentul oferă claritate, coerență și convergență politicii și practicii guvernamentale, facilitând participarea, colaborarea și parteneriatul cu diaspora.

3.1. Principiile prezentei Strategii

Strategia este elaborată în baza următoarelor principii:

- 1) responsabilitatea Guvernului de a proteja drepturile cetățenilor moldoveni peste hotare:
  - a) înțelegerea caracterului și a cauzelor problemelor cu privire la protecția drepturilor, implicarea migranților și a diasporei în prevenirea încălcării drepturilor lor;
  - b) oficializarea mecanismelor existente și dezvoltarea capacităților de abordare și soluționare a problemelor comune în mod eficient;
  - c) încurajarea și susținerea inițiativelor de autoorganizare a diasporei;
  - d) cooperarea și coordonarea cu agențiile și organizațiile societății civile în țările de reședință, menținerea relațiilor diplomatice constructive cu țările de reședință;
- 2) sprijinirea cetățenilor de peste hotare în explorarea potențialului personal și exercitarea responsabilităților civice:
  - a) identificarea factorilor pentru progresul personal și profesional al migranților și membrilor diasporei;
  - b) implicarea activă a migranților și a diasporei în acțiuni civice;
  - c) menținerea legăturii și colaborarea cu asociațiile din diasporă, instituțiile, agențiile și organizațiile din țările de reședință;
- 3) dezvoltarea și realizarea potențialului individual, al familiei și al comunităților:
  - a) crearea unei legături durabile între afirmarea individuală și dezvoltarea comunitară;
  - b) promovarea și facilitarea programelor și proiectelor comunitare, cu implicarea potențialului uman și material al diasporei;
  - c) instituționalizarea mecanismelor cu efect multiplicator ale contribuției diasporei de ordin cultural, social, economic și politic;
- 4) extinderea oportunităților de contribuție a diasporei la dezvoltarea națională:
  - a) adaptarea instrumentelor și programelor de dezvoltare durabilă la potențialul real al diasporei;
  - b) reflectarea, prin intermediul măsurilor și acțiunilor concrete, a aspirațiilor pozitive ale diasporei;
  - c) abordarea percepțiilor negative și a stereotipurilor, aplicarea unui cadru transparent și meritocratic.

3.2. Viziunea și misiunea prezentei Strategii

Viziunea strategică. Republica Moldova va deveni pînă în anul 2025 o țară cu un mediu favorabil de manifestare civică, socială, economică și politică pentru toți cetățenii săi, indiferent de locul de reședință, și o destinație atractivă de reîntoarcere pentru membrii diasporei. Va spori sentimentul de mîndrie față de țară și nivelul de credibilitate pe plan internațional datorită promovării măsurilor de protejare, dezvoltare și realizare a potențialului uman și material al diasporei.

Misiunea strategică rezidă în a reconfirma angajamentul Guvernului față de toți cetățenii țării, indiferent de locul de reședință, prin dezvoltarea unui sistem-cadru instituțional și de politici coerente și consecvente, pentru ca fiecare membru al diasporei să aibă drepturile asigurate și să poată contribui la dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova.

3.3. Obiectivul general

Obiectivul general al prezentei Strategii este de a dezvolta un cadru sustenabil și comprehensiv de colaborare între instituțiile statului și diasporă, bazat pe încredere și inițiative comune, care vizează facilitarea opțiunilor de reîntoarcere productivă a diasporei.

Obiectivul general servește drept un vector ce susține acțiunile prioritare și complementare ce urmează a fi întreprinse în perioada 2016-2025. Scopul și obiectivele prezentei Strategii sînt realizabile, bazate pe ambiții și aspirații pozitive privind sporirea beneficiilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare într-un mediu dinamic și interconectat.

3.4. Obiectivele specifice și acțiunile prezentei Strategii

1) Elaborarea și dezvoltarea cadrului strategic și operațional al domeniului diaspora, migrație și dezvoltare.

2) Asigurarea drepturilor diasporei și consolidarea încrederii.

3) Mobilizarea, valorificarea și recunoașterea potențialului uman al diasporei.

4) Implicarea directă și indirectă a diasporei în dezvoltarea economică durabilă a Republicii Moldova.

Strategia conține Planul de acțiuni pentru anii 2016-2018, echilibrat și realizabil, cu impact cumulativ pozitiv, care derivă direct din obiectivele și prioritățile pe termen mediu, ținînd cont de resursele bugetare disponibile și suportul partenerilor de dezvoltare.

Obiectivul 1. Elaborarea și dezvoltarea cadrului strategic și operațional al domeniului diaspora, migrație și dezvoltare

Acțiunile prioritare:

1.1. Dezvoltarea capacităților Biroului pentru relații cu diaspora și actualizarea cadrului normativ, instituțional și de politici în vederea asigurării rolului de lider, credibilității, expertizei și coordonării în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

1.2. Dezvoltarea abordării integrate a domeniului diaspora, migrație și dezvoltare la nivel de autorități ale administrației publice centrale și extinderea acestora la nivel local.

1.3. Consolidarea capacităților autorităților administrației publice centrale și locale implicate în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

1.4. Implicarea sistematică și eficientă a reprezentanților diasporei și partenerilor externi în dezvoltarea cadrului instituțional și de politici.

Indicatorii de monitorizare și evaluare

Obiectivul 1 /acțiunile	Indicatorii de monitorizare și evaluare pe termen mediu	Indicatorii de rezultat (2025)
1.1.	Numărul de angajați ai Biroului pentru relații cu diaspora instruiți	Evaluarea instituțională demonstrează capacitatea întregii echipe de a asigura leadershipul, expertiza și coordonarea în domeniu <i>Punct de referință:</i> 8 certificate pentru colaboratorii Biroului pentru relații cu diaspora la atelierul de instruire (1-2 octombrie 2015)
	Numărul de concepte și politici elaborate și implementate	Numărul de programe și politici implementate <i>Punct de referință:</i> 18 concepte elaborate în 2013-2015
1.2.	Persoanele desemnate responsabile de domeniul diaspora, migrație și dezvoltare la nivel național și local	Implementarea abordării integrate a migrației are loc la nivel național și local <i>Punct de referință:</i> 34 de autorități naționale abordează migrația integrat în 2015; 0 persoane la nivel local
	Ponderea politicilor sectoriale ce conțin impactul migrațional	80% din documentele de politici elaborate conțin impactul migrațional <i>Punct de referință:</i> 5 strategii conțin acțiuni pentru și cu implicarea diasporei în 2015
1.3.	Persoanele responsabile de politicile și acțiunile pentru și cu implicarea diasporei instruite la nivel național și local	Evaluarea instituțională demonstrează că toate persoanele responsabile de implementarea politicilor pentru diaspora sînt capabile să integreze migrația în politicile sectoriale <i>Punct de referință:</i> 35 de certificate pentru persoanele din administrația publică centrală participante la atelierul de instruire (1-2 octombrie 2015)
1.4.	Mecanismul de implicare a diasporei și partenerilor externi	50% de politicile naționale în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare sînt

	perfecționat	coordonate și consultate cu diaspora și partenerii externi
--	--------------	--

Rezultatele scontate:

1.1. Biroul pentru relații cu diaspora asigură coordonarea eficientă a politicilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare la nivel național.

1.2. Cel puțin 80% din autoritățile publice centrale și locale de nivelul al doilea, în limitele atribuțiilor și principiilor de descentralizare, iau în calcul impactul migrațional la elaborarea politicilor și planurilor de dezvoltare.

1.3. Cadrul instituțional al domeniului diaspora, migrație și dezvoltare este stabilit și funcțional. Rețeaua persoanelor din cadrul autorităților publice centrale desemnate responsabile de elaborarea și implementarea politicilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare este dezvoltată și sustenabilă atât la nivel de resurse umane, cât și la nivel de infrastructură instituțională.

1.4. Reprezentanții diasporei și partenerii externi participă la procesul de consultări publice a 50% din politicile naționale în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

Obiectivul 2. Asigurarea drepturilor diasporei și consolidarea încrederii

Acțiunile prioritare:

2.1. Informarea diasporei pe durata întregului ciclu migrațional (înainte de plecare, în timpul aflării peste hotare și la reîntoarcere).

2.2. Protejarea și susținerea membrilor diasporei în cazul situațiilor de criză.

2.3. Asigurarea respectării drepturilor în domeniul muncii și securității sociale a lucrătorilor migranți în statele de destinație.

2.4. Elaborarea și implementarea programelor dedicate diasporei.

Indicatorii de monitorizare și evaluare

Obiectivul 2 /acțiunile	Indicatorii de monitorizare și evaluare pe termen mediu	Indicatorii de rezultat (2025)
2.1.	Numărul de centre de reintegrare a migranților la nivel local instituite; numărul de platforme electronice dedicate informării membrilor diasporei funcționale	50% din beneficiari dețin informații calitative cu privire la întreg ciclul migrațional; numărul de consultații oferite centrelor numărul de vizitatori unici ai platformelor electronice <i>Punct de referință: 0</i>
2.2.	Mecanism de acordare a sprijinului de urgență aprobat și funcțional	Numărul de persoane care au beneficiat de protecție și sprijin
2.3.	Acorduri de securitate socială negociate și semnate	Numărul de beneficiari ai acordurilor <i>Punct de referință: 11 acorduri de securitate socială încheiate cu statele de destinație a lucrătorilor migranți (2015)</i>

2.4.	Programe dedicate diasporei implementate	Numărul de beneficiari direcți și indirecti ai programelor Guvernului; gradul de satisfacție al beneficiarilor măsurat în evaluările programelor <i>Punct de referință:</i> 3 ediții ale Programului DOR realizate; 52 de evenimente culturale susținute în anii 2013-2015
------	--	--

Rezultatele scontate:

2.1. Cel puțin 50% din beneficiarii centrelor au acces la informație veridică și actualizată cu privire la întreg ciclul migrațional.

2.2. Procesul de intervenție în cazul situațiilor de criză este funcțional și corespunde necesităților beneficiarilor.

2.3. Portabilitatea pensiilor și securitatea socială sînt asigurate pentru lucrătorii migranți.

2.4. Programele de menținere a identității naționale, culturale și lingvistice, elaborate și implementate, corespund necesităților diasporei și sînt disponibile pentru membrii diasporei.

Obiectivul 3. Mobilizarea, valorificarea și recunoașterea potențialului uman al diasporei

Acțiunile prioritare:

3.1. Consolidarea capacităților asociațiilor, comunităților și rețelelor de excelență din diasporă.

3.2. Organizarea evenimentelor de consolidare a diasporei (Congresul Diasporei, Zilele Diasporei etc.).

3.3. Promovarea activităților de voluntariat, de caritate și filantropie.

3.4. Facilitarea procedurii de recunoaștere a calificărilor academice și profesionale la distanță.

Indicatorii de monitorizare și evaluare

Obiectivul 3/ acțiunile	Indicatorii de monitorizare și evaluare pe termen mediu	Indicatorii de rezultat (2025)
3.1.	Platforme electronice dedicate mobilizării diasporei create; ateliere de instruire pentru asociațiile/comunitățile diasporei organizate	Numărul de persoane implicate în programe de mobilizare; numărul de vizitatori unici ai platformelor electronice; numărul de persoane care au beneficiat de consolidarea capacităților; numărul de acțiuni inițiate ca urmare a sesiunilor de instruire; gradul de satisfacție al beneficiarilor inițiativelor implementate de membrii diasporei <i>Punct de referință:</i> 0

3.2.	Evenimente de consolidare a diasporei realizate	Numărul de participanți la evenimentele din țară și în țările de destinație; numărul de inițiative lansate și implementate de către membrii diasporei drept rezultat al evenimentelor <i>Punct de referință:</i> 2 ediții ale Zilelor Diasporei organizate (2014 și 2015) și 1 congres desfășurat (2014)
3.3.	Program de voluntariat elaborat și pregătit pentru implementare; inițiative de caritate și filantropie ale membrilor diasporei implementate	Numărul de voluntari reveniți în Republica Moldova; gradul de satisfacție a voluntarilor; gradul de satisfacție a beneficiarilor programului de voluntariat; numărul de acțiuni facilitate; numărul de befcizari direcți și indirecti ai acțiunilor de caritate <i>Punct de referință:</i> 0 programe de voluntariat; 15 acțiuni de caritate susținute logistic în anii 2013-2015
3.4.	Sistem informațional „Serviciul de autentificare, legalizare și recunoaștere a actelor de studii” dezvoltat	Numărul de persoane care au beneficiat de Serviciul de autentificare, legalizare și recunoaștere a actelor de studii <i>Punct de referință:</i> 0

Rezultatele scontate

3.1. Asociațiile, comunitățile și rețelele de excelență ale diasporei dispun de capacități necesare pentru a-și realiza misiunea și obiectivele stabilite.

3.2. Cel puțin 3 evenimente de consolidare a diasporei sînt organizate anual.

3.3. Programele de voluntariat, caritate și filantropie cu și pentru diasporă sînt funcționale și utilizate de cel puțin 10% din membrii diasporei.

3.4. Procedura de recunoaștere a calificărilor academice și profesionale este funcțională.

Obiectivul 4. Implicarea directă și indirectă a diasporei în dezvoltarea economică durabilă a Republicii Moldova

Acțiunile prioritare:

4.1. Facilitarea creării mecanismelor de economii și investiții colective.

4.2. Susținerea și organizarea în diasporă a evenimentelor de promovare a imaginii și potențialului investițional al Republicii Moldova.

4.3. Organizarea în Republica Moldova a edițiilor consecutive ale Forumului de Afaceri al Diasporei.

4.4. Reducerea costurilor directe și indirecte asociate recrutării forței de muncă peste hotare.

4.5. Diversificarea programelor de susținere a inițiativelor inovative și de afaceri ale diasporei și migranților reîntorși.

Indicatorii de monitorizare și evaluare

Obiectivul 4/ acțiunile	Indicatorii de monitorizare și evaluare pe termen mediu	Indicatorii de rezultat (2025)
4.1.	Mecanisme de investiții colective pentru diaspora testate	Numărul de beneficiari direcți și indirecti; numărul de proiecte implementate <i>Punct de referință: 0</i>
4.2.	Evenimente de promovare în diasporă a imaginii Republicii Moldova susținute	Numărul de proiecte ale asociațiilor implementate; numărul de participanți la evenimente <i>Punct de referință: 7 evenimente realizate în 2015</i>
4.3	Ediții ale forumurilor investiționale și economice organizate	Numărul de parteneriate de afaceri create; numărul de proiecte investiționale lansate; numărul de afaceri create <i>Punct de referință: 1 forum economic realizat (2014), 1 forum investițional în diasporă (2013)</i>
4.4.	Studiu cu privire la reducerea costurilor recrutării forței de muncă peste hotare realizat	Costurile recrutării forței de muncă reduse cu 20%; documente de politici cu privire la agențiile de recrutare modificate <i>Punct de referință: 0</i>
4.5.	Programe de susținere a investițiilor pentru întreprinderile sociale și rurale elaborate și pilotate	Numărul de locuri de muncă create la nivel local; suma investițiilor atrase; numărul de inițiative sprijinite

Rezultatele scontate:

4.1. Mecanismele de economii și investiții colective sînt funcționale și corespund necesităților membrilor diasporei, fiind utilizate de cel puțin 3% din beneficiari.

4.2. Promovarea eficientă cu implicarea diasporei a imaginii și potențialului investițional al Republicii Moldova prin intermediul a cel puțin 3 evenimente anuale.

4.3. Participarea în cadrul fiecărei ediții a Forumului de Afaceri al Diasporei a cel puțin 100 de oameni de afaceri și manageri de nivel înalt din cadrul companiilor internaționale din 15 țări.

4.4. Costurile recrutării forței de muncă peste hotare sînt reduse cu 20%.

4.5. Programele de susținere a inițiativelor inovative și de afaceri ale diasporei și migranților reîntorși sînt diversificate.

IV. IMPLEMENTAREA PREZENTEI STRATEGII

Maximizarea beneficiilor prezentei Strategii este posibilă prin menținerea și actualizarea elementelor fundamentale de implementare:

1) asigurarea managementului operațional și financiar;

- 2) asigurarea calității serviciilor publice și comunicarea eficientă;
- 3) implicarea partenerilor și a părților interesate;
- 4) coordonarea intraguvernamentală;
- 5) elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

4.1. Structura operațională

Implementarea prezentei Strategii presupune sporirea eficienței operaționale și manageriale. Succesul implementării obiectivelor strategice și atingerea unui impact cumulativ depind de capacitățile instituționale.

Strategia creează sinergii instituționale în domeniul diasporei, migrației și dezvoltării prin abordarea transversală și integrată în procesul de elaborare și implementare a politicilor de stat.

În acest context, Biroul pentru relații cu diaspora va fi consolidat și extins, cu excluderea dublărilor altor mandate instituționale, pentru a deține capacități depline de gestionare operațională. Acțiunile prezentei Strategii vor fi implementate cu suportul bugetar și al partenerilor de dezvoltare, printr-un management pozitiv, în mod deschis și transparent.

Acțiunile prezentei Strategii vor fi percepute drept servicii distincte oferite membrilor diasporei în calitate de beneficiari legitimi și activi.

Implementarea acțiunilor se bazează pe schimbul de informații și dialogul productiv între părțile implicate, având următoarele componente:

- 1) baze de date sistematizate și comprehensive cu privire la profilul beneficiarilor;
- 2) utilizarea eficientă a instrumentelor de comunicare în masă, inclusiv prin intermediul surselor online media;
- 3) colaborarea cu organizațiile publice și private internaționale;
- 4) participarea membrilor diasporei în procesul de consultări publice și luare a deciziilor.

Consultarea directă și inclusivă a părților interesate pe toată durata implementării Strategiei este o modalitate eficientă de atenuare a riscurilor asociate domeniului diaspora migrație și dezvoltare.

4.2. Etapele de implementare a prezentei Strategii

Prima etapă (2016-2018) vizează elaborarea, consolidarea și implementarea cadrului instituțional de politici, consolidarea capacităților asociațiilor diasporei și pilotarea unor programe noi destinate diasporei.

A doua etapă (2019-2021) presupune extinderea opțiunilor de implicare a diasporei în dezvoltarea țării, dar și crearea unui cadru de colaborare reciproc avantajos între diasporă, Guvern și societatea civilă din Republica Moldova.

A treia etapă (2022-2025) va include finalizarea și stabilizarea cadrului de politici cu privire la domeniul diaspora, migrație și dezvoltare, lansarea inițiativelor comune de dezvoltare economică și umană, precum și implementarea la scară largă a programelor elaborate și testate în primele două etape.

V. ESTIMAREA IMPACTULUI ȘI A COSTURILOR

Impactul Strategiei constă în crearea unui cadru favorabil de implicare a diasporei în dezvoltarea țării prin creșterea încrederii dintre diaspora și instituțiile statului. Scopul realizării acțiunilor prezentei Strategii este de a obține rezultate și un impact pozitiv la nivel personal, comunitar și național.

La nivel național, prin implementarea acțiunilor planului, prezenta Strategie urmărește consolidarea relației dintre cetățenii plecați în afara țării și Guvern, ca migrația să devină o măsură de decizie personală a fiecărui cetățean al țării, iar numărul persoanelor reîntoarse să crească. În același timp, diaspora să contribuie la dezvoltarea economică a țării prin programele de investiții lansate și implementate de către Guvern.

La nivel local, prezenta Strategie prevede ca membrii diasporei să fie implicați în dezvoltarea socială, economică, educațională a localității de baștină, prin crearea și dezvoltarea conexiunilor cu autoritățile publice locale, dar și cu parteneri sociali.

La nivel personal prezenta Strategie tinde să asigure tuturor membrilor diasporei posibilitatea să își valorifice propriile capacități profesionale și potențialul creativ prin programele lansate și implementate de către Guvern.

Impactul prezentei Strategii este descris și cuantificat în rezultatele scontate, menționate pentru fiecare obiectiv specific.

Costurile. Realizarea obiectivelor trasate în prezenta Strategie trebuie susținute de mecanisme financiare adecvate și depinde în mare măsură de bugetul disponibil pentru punerea ei în aplicare.

Costurile implementării vor fi acoperite din:

- 1) bugetul de stat, în limitele alocațiilor prevăzute în legea anuală a bugetului, în conformitate cu Cadrul bugetar pe termen mediu;
- 2) asistența externă.

Finanțarea din bugetul de stat va fi asigurată pentru realizarea activităților de ordin cultural, educațional, economic și social de către ministere și alte autorități publice în vederea păstrării și afirmării identității etnice, culturale și lingvistice a cetățenilor moldoveni de peste hotare, valorificării potențialului uman și material al diasporei.

La implementarea prezentei Strategii vor fi atrase mijloace financiare externe de la donatori prin intermediul parteneriatelor, programelor și proiectelor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

Costurile implementării prezentei Strategii sînt estimate la suma de 3,990 mii lei din bugetul de stat și prezentate în Planul de acțiuni pentru anii 2016-2018. Acțiunile care nu sînt acoperite din bugetul de stat vor fi realizate cu suportul partenerilor de dezvoltare.

VI. RAPORTAREA PRIVIND REALIZAREA ȘI MONITORIZAREA PREZENTEI STRATEGII

Activități de coordonare și monitorizare vor fi desfășurate pe toată perioada de implementare a prezentei Strategii și vor include atât colectarea, prelucrarea și analiza datelor de monitorizare, identificarea erorilor sau a efectelor neprevăzute, cât și eventuale modificări de conținut și de formă ale măsurilor și activităților planificate.

Coordonarea și monitorizarea implementării prezentei Strategii este asigurată de către Biroul pentru relații cu diaspora, în conformitate cu indicatorii stabiliți, care au un caracter interdisciplinar. Anual, pînă la data de 31 martie a fiecărui an, Biroul pentru relații cu diaspora va prezenta Guvernului informația privind realizarea acțiunilor, precum și va elabora raportul final de evaluare, după ultima etapă de implementare.

Transparența proceselor de implementare a prezentei Strategii se realizează prin publicarea pe pagina oficială a Biroului pentru relații cu diaspora a informațiilor anuale și a raportului final de evaluare, după implementarea acesteia. De asemenea, Biroul pentru relații cu diaspora va mediatiza pe larg procesul de implementare a prezentei Strategii și va oferi informații relevante partenerilor din țară și de peste hotare.

6.1. Monitorizarea riscurilor

Monitorizarea și evaluarea vor fi ajustate și integrate în cadrul operațional, inclusiv prin evaluarea riscurilor și stabilirea planurilor de acțiuni pe termen scurt și mediu.

Scopul realizării activităților strategice este de a obține impact maximizat asupra dezvoltării țării. Acestea vor fi evaluate și monitorizate prin intermediul indicatorilor și stabilirea datelor cantitative și calitative de referință pe termen scurt și mediu.

Procedura de monitorizare va include evaluarea anuală a acțiunilor și analiza internă a impacturilor, efectuată de Biroul pentru relații cu diaspora, cu implicarea consultanților externi (conform necesităților).

Evaluarea pe termen mediu va fi realizată odată la doi ani de către evaluatori independenți externi, care vor analiza impactul în conformitate cu obiectivele strategice.

6.2. Cadrul de evaluare a prezentei Strategii

Conform cadrului metodologic aprobat, procedura de raportare se va desfășura în 2 etape:

1) etapa de colectare și analiză a datelor primare, asigurînd acuratețea, comparabilitatea și transparența acestora;

2) elaborarea și prezentarea rapoartelor, cu includerea recomandărilor de ajustare. Rapoartele de monitorizare și evaluările externe vor fi publicate și

prezentate factorilor de decizie și părților implicate, cu diseminarea ulterioară către beneficiari.

Pe parcursul anului 2019 va fi realizată evaluarea complexă și validarea primei faze de implementare a prezentei Strategii (2016-2018) și vor fi organizate consultări publice extinse privind elaborarea Planului de acțiuni pentru perioadele următoare, cu implicarea tuturor părților interesate.

**PLANUL DE ACȚIUNI
PENTRU ANII 2016-2018 PRIVIND IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE „DIASPORA-2025”**

Nr. crt.	Acțiunile	Subacțiunile	Termenul de realizare	Instituțiile responsabile	Indicatorii de rezultat/de progres	Costurile (lei)
1	2	3	4	5	6	7
OBIECTIVUL 1. ELABORAREA ȘI DEZVOLTAREA CADRULUI STRATEGIC ȘI OPERAȚIONAL AL DOMENIULUI DIASPORA, MIGRAȚIE ȘI DEZVOLTARE						
1.1.	Dezvoltarea capacităților Biroului pentru relații cu diaspora și actualizarea cadrului normativ, instituțional și de politici în vederea asigurării rolului de lider, credibilității, expertizei și coordonării în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare	1.1.1. Reorganizarea Biroului pentru relații cu diaspora	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Noua structură a Biroului pentru relații cu diaspora aprobată	În limitele bugetului aprobat
		1.1.2. Instruirea angajaților Biroului pentru relații cu diaspora	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	100% din angajații Biroului pentru relații cu diaspora instruiți	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		1.1.3. Reorganizarea Comisiei pentru coordonarea unor activități ce țin de procesul migrațional	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora), Ministerul Afacerilor Interne (Biroul migrație și azil)	Proiect de hotărîre a Guvernului aprobat; ședințe desfășurate; procese-verbale ale Comisiei aprobate	În limitele bugetului aprobat

1	2	3	4	5	6	7
1.2.	Dezvoltarea abordării integrate a domeniului diaspora, migrație și dezvoltare la nivel de autorități ale administrației publice centrale și extinderea acesteia la nivel local	1.2.1. Revizuirea regulamentelor autorităților administrației publice centrale pentru includerea responsabilităților în domeniul diaspora migrație și dezvoltare	2016	Autoritățile administrației publice centrale relevante, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Proiecte de hotărâri ale Guvernului aprobate	În limitele bugetului aprobat
		1.2.2. Consolidarea abordării integrate a domeniului diaspora, migrație și dezvoltare la nivel central	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Persoane responsabile din cadrul autorităților administrației publice centrale de cooperarea la nivel decizional și tehnic desemnate; fișe de post ale persoanelor responsabile la nivel național de domeniul diaspora, migrație și dezvoltare modificate	În limitele bugetului aprobat
		1.2.3. Extinderea abordării integrate a domeniului diaspora, migrație și dezvoltare la nivel local prin desemnarea persoanelor responsabile la nivel decizional și tehnic	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora; Direcția generală politici de descentralizare și administrare publică locală)	Persoane responsabile din rândul autorităților administrației publice locale de cooperare la nivel decizional și tehnic desemnate	În limitele bugetului aprobat
		1.2.4. Organizarea întrunirilor comune pentru punctele focale la nivel național și local	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Ședințe desfășurate semestrial	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)

1	2	3	4	5	6	7
		1.2.5. Elaborarea unui ghid de aplicare a metodologiilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Ghid elaborat	În limitele bugetului aprobat; surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
1.3.	Consolidarea capacităților autorităților administrației publice centrale și locale implicate în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare	1.3.1. Organizarea instruirilor pentru persoanele responsabile de domeniul diaspora, migrație și dezvoltare la nivel național	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Numărul de persoane instruite anual	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
1.3.2. Organizarea instruirilor pentru persoanele responsabile de domeniul diaspora, migrație și dezvoltare la nivel local		2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora, Direcția generală politici de descentralizare și administrare publică locală)	Numărul de persoane instruite anual	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)	
1.3.3. Elaborarea cursului Diaspora, migrație și dezvoltare pentru includerea în curricula universitară (ciclul I și II)		2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora), Ministerul Educației	Numărul de instituții de învățământ superior care au acceptat cursul Diaspora, migrație și dezvoltare în programul de studii	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)	
1.4.	Implicarea sistematică și eficientă a reprezentanților diasporei și partenerilor externi în		2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	50% din politicile naționale în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare consultate cu reprezentanții diasporei și cu partenerii externi	În limitele bugetului aprobat

1	2	3	4	5	6	7
	dezvoltarea cadrului instituțional și de politici					
OBIECTIVUL 2. ASIGURAREA DREPTURILOR DIASPOREI ȘI CONSOLIDAREA ÎNCREDERII						
2.1.	Informarea diasporei pe durata întregului ciclu migrațional (înainte de plecare, în timpul aflării peste hotare și la reîntoarcere)	2.1.1. Oferirea de suport informațional centrelor de informare și prestare a serviciilor pentru migranți (de ex.: proiectul NEXUS Moldova, birourile comune de informare și servicii etc.)	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Numărul de beneficiari informați	În limitele bugetului aprobat
		2.1.2. Organizarea campaniilor de informare în diasporă și la punctele de trecere a frontierei	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Campanii de informare realizate; numărul de materiale informaționale distribuite	În limitele bugetului aprobat; surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		2.1.3. Extinderea campaniei „Ambasada vine mai aproape de tine” peste hotare	2016-2018	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Întruniri organizate; numărul de beneficiari ai serviciilor	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		2.1.4. Oferirea de suport informațional pentru centrele de reintegrare a migranților	2016-2018	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și a Familiei, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Numărul de buletine informative distribuite; numărul de consultații oferite centrelor	În limitele bugetului aprobat; surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)

1	2	3	4	5	6	7
		2.1.5. Revizuirea permanentă a informației disponibile pentru membrii diasporei	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora), autoritățile administrației publice centrale	Numărul de articole și materiale informative publicate	În limitele bugetului aprobat; surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		2.1.6. Reorganizarea resurselor și instrumentelor de comunicare online	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Portalul diasporei www.din.md funcțional; numărul de vizitatori ai paginii web oficiale www.brd.gov.md și ai rețelor de socializare	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
2.2.	Protejarea și susținerea membrilor diasporei în cazul situațiilor de criză		2016-2018	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și a Familiei, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Numărul de persoane care au beneficiat de protecție și sprijin	În limitele bugetului aprobat
2.3.	Asigurarea respectării drepturilor în domeniul muncii și securității sociale a lucrătorilor migranți în statele de destinație		2018	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și a Familiei, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Casa Națională de Asigurări Sociale, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	3 acorduri bilaterale de securitate socială încheiate	În limitele bugetului aprobat

1	2	3	4	5	6	7
2.4.	Elaborarea și implementarea programelor dedicate diasporei	2.4.1. Implementarea și extinderea programului DOR – Diaspora * Origini * Reveniri” în țară și peste hotare	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	3 ediții ale Programului DOR în perioada 20-28 august realizate; 80 de beneficiari la fiecare ediție; numărul de țări reprezentate	Bugetul de stat (1 800 000)
		2.4.2. Lansarea de noi programe destinate menținerii identității naționale, culturale și lingvistice	2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Programe elaborate și implementate	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		2.4.3. Organizarea acțiunilor dedicate diasporei în Republica Moldova și în principalele țări de destinație a migranților	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Evenimente organizate în diaspora; numărul de participanți	Bugetul de stat (900 000)
		2.4.4. Elaborarea și implementarea unui plan de acțiuni dedicate diasporei în contextul dezvoltării turismului nostalgic	2016-2018	Agenția Turismului, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Plan implementat; numărul de beneficiari	Bugetul de stat; surse externe
OBIECTIVUL 3. MOBILIZAREA, VALORIFICAREA ȘI RECUNOAȘTEREA POTENȚIALULUI UMAN AL DIASPOREI						
3.1.	Consolidarea capacităților asociațiilor, comunităților și rețelelor de excelență din	3.1.1. Efectuarea instruirilor pentru consolidarea capacităților asociațiilor diasporei	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Sesiuni organizate; numărul de beneficiari	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)

1	2	3	4	5	6	7
	diasporă	3.1.2. Crearea și dezvoltarea rețelelor de excelență în diasporă	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Rețele funcționale; numărul de membri	În limitele bugetului aprobat; surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		3.1.3. Deschiderea centrelor culturale pentru diasporă „Casa Moldovei”	2017	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Centre funcționale; numărul de beneficiari	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		3.1.4. Elaborarea și distribuirea materialelor didactice în centrele culturale și de predare a limbii române în diasporă, inclusiv online	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora), Ministerul Educației	Centre susținute; numărul de beneficiari; numărul de cărți și materiale didactice distribuite	Bugetul de stat (200 000)
		3.1.5. Elaborarea unui program extra-curricular dedicat copiilor și tinerilor din familii cu părinți plecați peste hotare și celor aflați în dificultate	2018	Ministerul Educației, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Program implementat; numărul de beneficiari	Surse externe
		3.1.6. Implementarea unui program de parteneriat regional pentru diasporă	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Parteneriate create; numărul de asociații implicate; numărul de inițiative comune implementate	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)

1	2	3	4	5	6	7
		3.1.7. Implementarea unui program dedicat femeilor din diasporă	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Program funcțional; numărul de instruiți tematici organizate; numărul de beneficiari ai instruirilor; numărul de inițiative lansate	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
3.2.	Organizarea evenimentelor de consolidare a diasporei	3.2.1. Desfășurarea edițiilor anuale ale Zilelor Diasporei la nivel central și local	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	3 ediții desfășurate; numărul de participanți	Bugetul de stat (250 000)
		3.2.2. Organizarea congreselor diasporei (ediția a VII-a și a VIII-a)	2016, 2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	2 ediții desfășurate	Bugetul de stat (600 000)
		3.2.3. Organizarea Galei studenților originari din Republica Moldova	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	3 ediții desfășurate; numărul de premianți; numărul de participanți	Bugetul de stat (240 000)
		3.2.4. Desfășurarea Forumului online cu Prim-ministrul Republicii Moldova	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Forum desfășurat; numărul de participanți	În limitele bugetului aprobat
3.3.	Promovarea activităților de voluntariat, de caritate și filantropie	3.3.1. Susținerea și facilitarea activităților de caritate și de filantropie ale membrilor diasporei	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Inițiative implementate	În limitele bugetului aprobat
		3.3.2. Crearea și dezvoltarea unei platforme de voluntariat pentru diaspora	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Platformă creată; numărul de membri ai diasporei implicați în programul de voluntariat	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și

1	2	3	4	5	6	7
						Cooperare)
3.4.	Facilitarea procedurii de recunoaștere a calificărilor academice și profesionale la distanță	Dezvoltarea Sistemului informational „Serviciul de autentificare, legalizare și recunoaștere a actelor de studii”	2017	Cancelaria de Stat (Centrul eGov); Ministerul Educației	Sistem informațional dezvoltat	În limitele bugetului aprobat
3.5.	Recunoașterea și promovarea meritelor deosebite și de excelență ale membrilor diasporei		2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora); alte autorități ale administrației publice centrale, conform competențelor; Academia de Științe a Moldovei	Numărul de distincții și diplome de merit emise	În limitele bugetului aprobat
		3.5.1. Implicarea membrilor diasporei la efectuarea expertizei științifice, în programele și proiectele de cercetare-dezvoltare	2016-2018	Academia de Științe a Moldovei	Numărul de experți; numărul de țări reprezentate	În limitele bugetului aprobat
3.6.	Informarea tinerilor reveniți în Moldova despre programele de suport pentru inițiativele tinerilor din		2016-2018	Ministerul Tineretului și Sportului	Numărul de tineri informați	În limitele bugetului aprobat

1	2	3	4	5	6	7
	organizațiile de tineret					
OBIECTIVUL 4. IMPLICAREA DIRECTĂ ȘI INDIRECTĂ A DIASPOREI ÎN DEZVOLTAREA ECONOMICĂ DURABILĂ A REPUBLICII MOLDOVA						
4.1.	Facilitarea creării mecanismelor de economii și investiții colective	4.1.2. Promovarea utilizării mecanismelor de economii și investiții colective de către membrii diasporei prin intermediul platformelor de multifinanțare	2017	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora); Ministerul Economiei; Ministerul Finanțelor; Comisia Națională a Pieței Financiare	Inițiative ale diasporei finanțate; numărul de beneficiari	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		4.1.3. Realizarea studiului de fezabilitate cu privire la crearea fondurilor de investiții și economii pentru migranți	2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Studiu realizat	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
4.2.	Susținerea și organizarea în diasporă a evenimentelor de promovare a imaginii și potențialului investițional al Republicii Moldova		2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora); Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Economiei; Ministerul Culturii; Agenția Turismului; Camera de Comerț și Industrie	Evenimente desfășurate; numărul de participanți	În limitele bugetului aprobat
4.3.	Organizarea în Republica		2016, 2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru	Forum desfășurat; numărul de țări reprezentate	Surse externe (Proiecte de asistență

1	2	3	4	5	6	7
	Moldova a Forumului de Afaceri al Diasporei			relații cu diaspora); Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Economiei; Camera de Comerț și Industrie		tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
4.4.	Reducerea costurilor directe și indirecte pentru recrutarea forței de muncă peste hotare		2018	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Studiu de fezabilitate realizat	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
4.5.	Diversificarea programelor de susținere a inițiativelor inovative și de afaceri ale diasporei și ale migranților reîntorși	4.5.1. Îmbunătățirea Programului de investire a remitențelor în economie „PARE 1+1” prin diversificarea opțiunilor de finanțare	2017	Ministerul Economiei; Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora); Academia de Științe a Moldovei	Inițiative inovative și de afaceri susținute; suma investițiilor atrase; numărul de locuri de muncă create	În limitele bugetului aprobat; surse externe